

Наукові перспективи
Видавнича група

№ 7 (35)

2024

НАУКА і ТЕХНІКА

серія: право, серія: економіка, серія: педагогіка,
серія: техніка, серія: фізико-математичні науки

СЬОГОДНІ

З Україною

в серці!

Видавнича група «Наукові перспективи»

**Громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея
докторів наук із державного управління»**

Громадська організація «Асоціація науковців України»

«Наука і техніка сьогодні»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)*

Випуск № 7(35) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

**Public Scientific Organization «Ukrainian Assembly of
Doctors of Sciences in Public Administration»**

Public organization «Association of Scientists of Ukraine»

"Science and technology today"
*("Pedagogy" series, "Law" series, "Economics" series,
"Physical and mathematical sciences" series, "Technics" series)*

Issue № 7(35) 2024

Kiev – 2024

**«Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право»,
Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»):
журнал. 2024. № 7(35) 2024. С. 1049**

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та педагогіки (спеціальності – 015 - Педагогічні науки; 076 - Економічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 530 журналу присвоєно категорію "Б" із права (спеціальність – 081 Юридичні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2022 № 894 журналу присвоєно категорію "Б" із техніки (спеціальність - 122 Комп'ютерні науки)

Журнал видається за підтримки Міждержавної гільдії інженерів консультантів, Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»

Рекомендовано до видавництва Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 24.07.2024, № 8/7-24)

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible

Головний редактор: Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Лауреат Премії Президента України для молодих вчених, Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, академік Академії наук вищої школи України, Заслужений юрист України (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Бахов Іван Степанович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Волк Павло Павлович – доцент кафедри водної інженерії та водних технологій Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Гирка Ольга Ігорівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету (Львів, Україна)
- Гнатюк Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, доцент, заступник декана факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Дацій Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Дівізніюк Михайло Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач відділу Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)
- Дяденчук Альона Федорівна - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Україна)
- Забулонов Юрій Леонідович - доктор технічних наук, професор, Член-кореспондент НАН України, директор Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
- Лябіна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматичної, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Квасніков Володимир Павлович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)

- Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Кузьмич Людмила Володимирівна - доктор технічних наук, головний науковий співробітник Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України (Київ, Україна)
- Куніцький Сергій Олегович - кандидат технічних наук, старший дослідник, провідний науковий співробітник науково-дослідної частини Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Лук'янчук Олександр Петрович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри будівельних, дорожніх, меліоративних, сільськогосподарських машин та обладнання Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Маджд Світлана Михайлівна - доктор технічних наук, професор, професор кафедри зеленої економіки та економіки природокористування Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління (Київ, Україна)
- Мануель Давид Массено - доцент відділу права та захисту даних, старший науковий співробітник і член координаційного комітету лабораторії UbyNET, запрошений член PDPC, член-консультант комісії цифрового права муніципальних адвокатських колегій Кампінаса та Прая-Гранде (Сан-Паулу), а також Комісії з інновацій, управління та технологій муніципальної адвокатської колегії Гуарульуса, коментатор IODA, почесний член IDEIA Institute, член Наукового комітету MICHN, член EDEN, член-кореспондент RedNAS, член UMAU, член-кореспондент UBAU (Португалія)
- Микитин Тарас Миронович - кандидат технічних наук, завідувач кафедри менеджменту Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна - кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Огієнко Микола Миколайович - кандидат технічних наук, професор кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Одарченко Роман Сергійович - завідувач кафедри телекомунікаційних та радіоелектронних систем Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Опанасенко Володимир Миколайович — доцент кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Охріменко (Жмурко) Тетяна Олександрівна - старший науковий співробітник кафедри комп'ютеризованих систем управління Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Паскаль Олена Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогічних технологій початкової освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Поліщук Віталій Васильович — кандидат сільськогосподарських наук, завідувач відділу зрощення, відділення меліорації Інституту водних проблем і меліорації Національної академії аграрних наук України (Київ, Україна)
- Приходькіна Наталія Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
- Стахова Анжеліка Петрівна — старший викладач кафедри комп'ютеризованих електротехнічних систем та технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Фесенко Андрій Олексійович - кандидат технічних наук, асистент кафедри кібербезпеки та захисту інформації Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Київ, Україна)
- Черненко Варвара Петрівна - кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики і вищої математики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського (Кременчук, Україна)
- Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Якимчук Аліна Юріївна - доктор економічних наук, професор, Академік економічних наук України, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Яцишин Андрій Васильович - доктор технічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Право»

Андрусяк І.П. <i>ПОДОЛАННЯ ПРОБЛЕМИ ЛАТЕНТНОСТІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА</i>	14
Берч В.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО ОБОВ'ЯЗКУ БУТИ ПРИСЯЖНИМ У НОВІЙ ЗЕЛАНДІЇ</i>	22
Бригінець О.О. <i>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ В ДЕРЖАВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ</i>	29
Данилов О.В. <i>ОПОДАТКУВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ ТА ПОЛІТИЧНІ ІМПЛІКАЦІЇ</i>	37
Данилов О.В. <i>ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ У КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОЇ БОРОТЬБИ З ФІНАНСОВОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ</i>	48
Данилов О.В. <i>ЕВОЛЮЦІЯ РЕГУЛЯТОРНИХ СТРАТЕГІЙ ДЛЯ DEFI: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ</i>	61
Іванець І.П. <i>ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ ДОБРОСОВІСНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ В УКРАЇНІ</i>	74
Корновенко С.В. <i>ПОРУШЕННЯ ПРАВ АВТОРА І ПРАВ ВИДАВЦЯ У ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ КОНЦЕПЦІЯХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ І. КАНТА І Г. ГЕГЕЛЯ</i>	84
Маньгора Т.В., Бусько А.М., Сивак В.Р. <i>ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК ОРГАНІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ПРАВОВУ ОХОРОНУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ</i>	92
Павлова Т.О., Стукаленко В.А. <i>КОНФЛІКТ У ПРАВОВОМУ ТА ПСИХОЛОЧНОМУ ВИМІРАХ</i>	103

Пешков В.В. 117
ЕФЕКТИВНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПОСТРАЖДАЛИХ ОСІБ ВНАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ

Хоменко О.В. 128
ПРИНЦИП ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ КРИЗЬ ПРИЗМУ ВЗАЄМОДІЇ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТРАНОГО ТА ВНУТРІШНЬОДЕРЖАВНОГО ПРАВА

СЕРІЯ «Економіка»

Budiaiev M.O., Makarchuk F.K. 136
RISKS AND CHALLENGES OF WEB3 STARTUPS AND METHODS OF SOLVING THEM

Петруха Н.М., Петруха С.В., Жмаєв А.Ю., Синкевич М.Е. 152
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ДЕРЖАВНИХ ФІНАНСІВ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПОВОЄННА ПАРАДИГМА

Седіков Д., Седікова І. 173
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СПІВПРАЦІ УЧАСНИКІВ ЗЕРНОВОГО РИНКУ У ВІРТУАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Сікорський Ю.М. 183
ІНСТИТУЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ І НОВІ ФОРМИ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В КОНТЕКСТІ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Угоднікова О.І., Виноградов В.В., Пигида Д.А. 195
СВІТОВИЙ ДОСВІД МАРКЕТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Удодова Я.В., Проскуріна Н.М. 206
ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В США

Щитов Д.М., Жадько К.С., Мормуль М.Ф. 213
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТФОРМ, ЇХ ОСОБЛИВОСТІ, ВИДИ, ХАРАКТЕРИСТИКИ

СЕРІЯ «Педагогіка»

Petliovana L.L., Sukhovetska S.V. 243
THE IMPORTANCE OF TEACHING BUSINESS ENGLISH TERMINOLOGY IN THE FIELD OF BANKING AND FINANCE

- Анпілогов Д.І., Сніжко Н.В.** 256
*МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ В
ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ*
- Бабакіна О.О., Шуртигіна В.А., Бабельчук О.І.** 265
*МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ПЕДАГОГА В УМОВАХ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ*
- Знамеровська Н.П., Максим'юк Ю.В., Боштан А.В.** 277
*РОЗРОБКА ІНТЕРАКТИВНИХ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ КУРСІВ
З МЕХАНІЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ*
- Кірдан О.Л.** 293
*ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО
ДОБРОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ (90-ТІ РР. ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.)*
- Клочок О.М.** 304
*СТУПІНЬ РОЗРОБЛЕНОСТІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З
ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ У КОЛІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ*
- Коробкова О.І.** 316
*МЕТОДИКА ТА РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОРИСТАННЯ КОЛЬОРОВИХ КРЕМОВИХ
ТЕКСТУР КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ У ПОБУДОВІ СТІЙКОГО ТА
ДОВГОТРИВАЛОГО МАКІЯЖУ*
- Котик Л.І.** 331
*НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ
ОПП «ЕКОНОМІЧНА І СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ»: РОЗДІЛ «ДЕМО-
СОЦІОГЕОГРАФІЧНИЙ» ТА «ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ»*
- Куліш І.М., Рогульська А.В., Глущенко А.В.** 346
*ДЕЯКІ АСПЕКТИ СКАФОЛДИНГУ ТА ПРИКЛАДИ ЗАСТОСУВАННЯ
ЦІЄЇ СТРАТЕГІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО
СПРЯМУВАННЯ*
- Кушлик-Дивульська О.І., Золотухіна К.І., Авдєєва Т.В.** 358
*АКТУАЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТІ В ШКІЛЬНІЙ
МАТЕМАТИЦІ ТА ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Ланова Л.М.** 373
*РЕАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ
ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗЗСО*
- Мірошніченко А.А., Мірошніченко В.І.** 380
*ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЗАСТО-
СУВАННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ДІЯЛЬНОСТІ*

- Пабат М.А., Поченюк Я.В.** **390**
ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ
- Петриченко Л.О.** **399**
ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В РЕТРОСПЕКТИВІ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ХХ–ХХІ СТОЛІТТЯ
- Поліщук Н.М.** **411**
ІПОТЕРАПІЯ ЯК СУЧАСНИЙ МЕТОД ФІЗКУЛЬТОРНО СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
- Салдан С.О., Денисенко А.О., Мартинюк Л.В., Боярська-Хоменко А.В., Шпак Г.С.** **418**
АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
- Харківська А.А., Мордовцева Н.В.** **431**
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ПСИХОЛОГІЇ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК
- Цюняк О.П., Стинська В.В.** **440**
РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МЕДІАОСВІТИ В УКРАЇНІ
- Чиченьова О.М., Лукачина А.В.** **449**
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МЕНТАЛЬНОГО І ФІЗИЧНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ЇХ ВПЛИВ НА ГАРМОНІЙНИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ
- Юй Цютун** **460**
МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОЛІКОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МИСТЕЦЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ХОРМЕЙСТЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ
- СЕРІЯ «Техніка»**
- Botviniev M.** **475**
THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE ON IMPROVING VIRTUAL REALITY IN GAME DEVELOPMENT ON THE UNITY PLATFORM
- Kharchenko O.A., Savon O.Ye.** **488**
AI-POWERED INTELLIGENT CENTERS: OPTIMIZING INFORMATION INFRASTRUCTURE OF UNIVERSITIES AMID WAR

- Kryvonos O.M., Yatsenko O.S., Firanskyi H.Yu.** 501
ANT ALGORITHM APPLICATION FOR ROUTE PLANNING FOR UNMANNED AERIAL VEHICLES (UAVs)
- Kulbovskiy I.I., Holub H.M., Kozachuk O.I.** 513
INFORMATION TECHNOLOGIES OF THE PRODUCTION AND TECHNOLOGICAL POTENTIAL OF TRANSPORT INFRASTRUCTURE RESTORATION IN THE CONDITIONS OF POST-WAR DEVELOPMENT
- Silchenko V.V.** 524
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS A TOOL FOR BIG DATA ANALYSIS AND THE OPERATIONS OF RESTAURANT ENTERPRISES
- Usatiuk O.A., Borzenko O.P.** 531
TEMPERATURE MEASUREMENT WITH LIQUID GLASS THERMOMETERS
- Алхімова С.М., Озеров М.Є.** 544
МУЛЬТИМОДАЛЬНА ВІЗУАЛІЗАЦІЯ ДАНИХ ПЕРФУЗІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ГЛІФІВ
- Бажак О.В., Денісова А.С.** 556
ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ: АНАЛІЗ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ
- Бородай Д.Ю.** 565
МОДЕЛЮВАННЯ РОБОТИ ПРОТОКОЛІВ ВНУТРІШНЬОДОМЕНОЇ МАРШРУТИЗАЦІЇ ТА АНАЛІЗ ЇХ ЕФЕКТИВНОСТІ
- Ваш Ю.В.** 577
АНСАМБЛЕВІ МОДЕЛІ ДЕРЕВ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЗАДАЧАХ КЛАСИФІКАЦІЇ
- Ваш Ю.В.** 594
ДЕРЕВА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В ЗАДАЧАХ КЛАСИФІКАЦІЇ
- Ваш Ю.В., Роль М.І., Чижмар М.М.** 611
АВТОМАТИЗОВАНИЙ ЕКСПОРТ КЛАСИФІКАТОРІВ МАШИННОГО НАВЧАННЯ В C/C++ ДЛЯ ВБУДОВАНИХ СИСТЕМ
- Верхівкер Я.Г., Мирошніченко О.М.** 622
СПОЖИВЧА ТАРА – ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ
- Волохович І.І.** 646
ПІДХОДИ СЕГМЕНТАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗОБРАЖЕНЬ МЕТОДАМИ ГЛИБОКОГО НАВЧАННЯ

- Вяткін К.І., Цигенко П.С., Гончаров Р.В.** 661
ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ МІСТОБУДІВНИМИ ПРОЦЕСАМИ
- Григор'єв Ю.О.** 673
ЕКСТРЕМАЛЬНА ЗАДАЧА З НЕЛІНІЙНОЮ ДОДАТКОВОЮ УМОВОЮ НА ПІВОСІ
- Дуцько Р.Р.** 681
ЗАСТОСУВАННЯ ЗГОРТКОВИХ НЕЙРОМЕРЕЖ ПРИ ПОБУДОВІ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ БІОЛОГІЇ
- Задорожна О.М., Парахненко В.Г., Благополучна А.Г.** 689
ВИЗНАЧЕННЯ ФІЗИКО-ХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЧЕРВОНИХ СУХИХ ВИН
- Іваненко В.А.** 698
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМНИХ ТА НЕЙРОМЕРЕЖЕВИХ АЛГОРИТМІВ МАШИННОГО АНАЛІЗУ ТЕКСТОВИХ ДАНИХ ФІНАНСОВОЇ АНАЛІТИКИ
- Ільге І.Г., Запорожцев С.Ю., Махно Ю.І., Заплатинський Н.Б., Ільге О.І., Жданюк М.С.** 710
МОДЕЛЬ ВИБОРУ АНТИВІРУСНОГО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
- Капустін С.А.** 724
ВИКОРИСТАННЯ НЕЧІТКОЇ ЛОГІКИ У СИСТЕМАХ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ДЛЯ КРЕДИТУВАННЯ
- Кобилюк А.Г.** 736
МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ МОНІТОРИНГУ Й УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ У ХМАРНИХ СЕРЕДОВИЩАХ
- Колодійчук Л.С.** 749
МЕТОДИКА ПОБУДОВИ СИСТЕМИ ВІДОБРАЖЕННЯ ПРОЦЕСУ АВТОМАТИЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОВОДОНАСОСНОГО АГРЕГАТУ
- Коростін О.О.** 762
АНАЛІЗ ВИКЛИКІВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УПРАВЛІННІ МОРСЬКИМИ ВАНТАЖНИМИ ПОТОКАМИ
- Коротченко Л.А., Дегтярь О.А., Атаманенко М.В., Білий О.А., Деркач Т.М., Пантась С.О., Пантась І.О., Лазута Р.Р.** 776
АНАЛІЗ МЕТОДОДІВ КІБЕРВІЙН ТА КІБЕРОПЕРАЦІЙ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ПРОВІДНИМИ КРАЇНАМИ СВІТУ ТА ЧЛЕНАМИ НАТО

Костюк Ю.В., Константінов Є.В.*ВДОСКОНАЛЕНІ МЕТОДИ БЕЗПЕКИ В 4G МЕРЕЖАХ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ ВІД АТАК НА ПЕРЕДАЧУ ДАНИХ*

789

Кудряшов В.Є., Коломійцев О. В., Третяк В.Ф., Петренко О.С., Пашнєв А.А., Доска О.М.*МЕТОДИКА ЧИСЛОВОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ РОЗРАХУНКУ ЗНАЧЕНЬ ПОХИЛОЇ ДАЛЬНОСТІ ДО ДАЛЬНЬОЇ МЕЖИ ЗОНИ УРАЖЕННЯ ЗЕНІТНОГО РАКЕТНОГО КОМПЛЕКСУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ТЕЛЕВІЗІЙНОГО ОПТИЧНОГО ВИЗИРУ*

805

Ландишев А.В.*МАСШТАБОВАНІСТЬ ТА ГНУЧКІСТЬ ECS-АРХІТЕКТУРИ В ІГРОВИХ РУШІЯХ*

823

Левщанов С.В.*МЕТОДИ ТА ПРАКТИКИ НАВЧАННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ СВЕРТОЧНИХ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ РІЗНИХ ДЕФЕКТІВ*

836

Литвиненко М.О.*АДАПТАЦІЯ ПРОГРАМНИХ ТА НЕЙРОМЕРЕЖЕВИХ АЛГОРИТМІВ ДЛЯ КЛАСИФІКАЦІЇ СТАНІВ ШКІРНОГО ПОКРИВУ*

846

Лучик С.Д., Лучик В.Є.*КІБЕРБЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ: СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ*

857

Мельник О.С.*ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ*

871

Мриц А.І.*РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІНТЕРФЕЙСІВ ДЛЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ СИСТЕМ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ТА КОНТРОЛІ АСУ*

883

Надригайло Т.Ж., Андрєєв І.В.*ЗАСОБИ КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ПРИКЛАДНИХ ЗАДАЧ ЗА ДОПОМОГОЮ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ*

893

Парахненко В.Г., Благополучна А.Г., Голуб Б.В.*ЕВОЛЮЦІЯ ЛАНДШАФТНОЇ ЕКОЛОГІЇ ТА ЇЇ РОЗВИТОК ЯК САМОСТІЙНОЇ НАУКИ*

907

Парахненко В.Г., Благополучна А.Г., Голуб Б.В.*ЕКОЛОГІЧНІ ГРУПИ РОСЛИН ЗА ВІДНОШЕННЯМ ДО СВІТЛА*

916

Парахненко В.Г., Подзерей Р.В., Мандебура С.В. 925
*ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ: СТАН
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ*

**Писаренко С.В., Камінський О.М., Денисюк Р.О., Анічкіна О.В.,
Євдоченко О.С., Авдєєва О.Ю.** 935
*ТЕРМОДИНАМІКА РЕАКЦІЇ ОДЕРЖАННЯ НАТРІЙ ТИТАНАТУ СПОСОБОМ
ЛУЖНОГО ВИЛУГОВУВАННЯ ІЛЬМЕНІТУ*

Равлюк В.В. 947
СУЧАСНІ МЕТОДИ ОБРОБКИ ВІДЕОІНФОРМАЦІЇ

Терещук О.О. 962
*БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНА ОПТИМІЗАЦІЙНА НЕЙРОННА МЕРЕЖА ДЛЯ
ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ*

Тищенко Д.О., Франчук Т.М., Чухланцев В.С. 976
*ОСОБЛИВОСТІ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ШВИДКОЇ МЕДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ*

**Черняк Л.М., Манецьки Т., Штика О.С., Процак Ю.О., Петрусенко В.П.,
Дмитруха Т.І.** 987
*ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ МАТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ
ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОТОКАТАЛІЗУ ПРИ ОЧИЩЕННІ
СТІЧНИХ ВОД АВІАПІДПРИЄМСТВ*

Яхно В.М., Лебєдєв Д.О., Клименко О.В. 1001
*СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ З
ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ МЕТОДІВ ДЛЯ ПОБУДОВИ ЦИФРОВОЇ
МОДЕЛІ*

СЕРІЯ «Фізико-математичні науки»

Герич В.Ю., Ніколенко В.В., Колча-Горячкіна Г.Е. 1018
*ПРОГНОЗУВАННЯ ДИНАМІЧНИХ РЯДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ МОДЕЛЕЙ
ЯПОНСЬКИХ СВІЧОК ПЕРШОГО ПОРЯДКУ*

Кобус О.С. 1031
*ЕЛІПТИЧНІ КРИВІ НАД СКІНЧЕННИМИ ПОЛЯМИ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ
В СУЧАСНИХ КРИПТОГРАФІЧНИХ СИСТЕМАХ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ
БЕЗПЕКИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ*

Шаповал Н.О. 1041
*ОБґРУНТУВАННЯ ТА АЛГОРИТМ РОЗРАХУНКУ ФІЗИЧНИХ
ВЛАСТИВОСТЕЙ ТІЛ ПРИ ВПЛИВІ НА СТРУКТУРНУ ОДИНИЦЮ
РЕЧОВИНИ*

Шановні колеги!

Вітаю вас із виходом у світ чергового номера журналу категорії Б “Наука і техніка сьогодні”.

На жаль, сьогодні багато українських науковців і освітян роз’єднані географічно, але щомісячна регулярність випуску фахового видання “Наука і техніка сьогодні” демонструє наші духовну єдність, прагнення до інтеграції фахових зусиль.

Спілкування на сторінках журналу дає нам професійні творчі пошуки і нові наукові ідеї.

Журнал відкритий до міждисциплінарних наукових досліджень і поширення їх результатів серед здобувачів вищої освіти, представників органів державної влади і місцевого самоврядування, громадськості та засобів масової інформації.

Зичу вам міцного здоров’я, щастя, творчого натхнення, завзяття й успіхів!

**З повагою,
директор Видавничої групи «Наукові перспективи»,
кандидат наук з державного управління, доцент,
Лауреат премії Президента України для молодих вчених,
Лауреат премії Верховної Ради України
молодим ученим**

Жукова І.В.

УДК 347.77

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-7\(35\)-92-102](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-7(35)-92-102)

Маньгора Таміла Василівна кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри права, Вінницький національний аграрного університет, вул. Пирогова, 3, м. Вінниця, 21037, тел.: (097) 439-82-32, <https://orcid.org/0000-0002-7010-8768>.

Бусько Аліна Миколаївна здобувач ступеня магістра, Вінницький національний аграрного університет, вул. Пирогова, 3, м. Вінниця, 21037, тел.: (067) 953-94-75

Сивак Віталій Русланович магістр з економіки, тел.: (093) 398-45-25

ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК ОРГАНІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ПРАВОВУ ОХОРОНУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Анотація. У науковій роботі проаналізовано історико-правовий розвиток органів, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності в Україні. Розглянуто систему правової охорони інтелектуальної власності за часів незалежності України. Визначено, що створення державної системи правової охорони інтелектуальної власності стало одним з ключових аспектів стратегії інтеграції України в цивілізований світ і міжнародне співтовариство. Охарактеризовано, що правова охорона інтелектуальної власності за часів незалежності України розвивалася за європейськими стандартами під впливом правових, соціальних, економічних та культурних факторів.

На основі проведеного дослідження можна виділено основні етапи розвитку охорони інтелектуальної власності в Україні: перший етап (початок незалежності (1991-1994 рр.)); другий етап (приєднання до міжнародних угод (1995-1999 рр.)); третій етап (реформи законодавства (2000-2013 рр.)); четвертий етап (інтеграція з Європейським Союзом (2014-2012)); п'ятий етап (2022- і до тепер - розвиток інноваційного середовища).

Розглянуто особливості становлення системи правової охорони об'єктів права інтелектуальної власності в різні періоди. Проаналізовано національну стратегію розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті забезпечення виконання міжнародних зобов'язань в різні етапи розвитку. Охарактеризовано діяльність органів, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності в різні історичні періоди. Визначено місце Українського національного офісу інтелектуальної власності та інновацій в системі органів правової охорони прав інтелектуальної власності. Відзначено,

що розвиток інноваційного середовища в Україні зосереджується на створенні сприятливого інноваційного середовища, що сприяє розвитку нових технологій та інноваційних проектів. Охорона інтелектуальної власності в цьому контексті стає важливим елементом підтримки та захисту інновацій.

Ключові слова: інтелектуальна власність, правова охорона інтелектуальної власності, органи, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності, Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ).

Manhora Tamila Vasylivna Candidate of Law Sciences, Associate professor, Associate professor of the department of Law, Vinnytsia National Agrarian University, St. 3 Pirogov, Vinnytsia, tel.:(097) 439-82-32, <https://orcid.org/0000-0002-7010-8768>

Busko Alina Mykolaivna masters degree holder, Vinnytsia National Agrarian University, St. Pirogov, 3, Vinnytsia, 21037, tel.: (067) 953-94-75

Sivak Vitaliy Ruslanovich Master of Economics, tel.: (093) 398-45-25

HISTORICAL AND LEGAL DEVELOPMENT OF BODIES PROVIDING LEGAL PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY IN UKRAINE

Abstract. The scientific work analyzes the historical and legal development of bodies that provide legal protection of intellectual property in Ukraine. The system of legal protection of intellectual property at the time of Ukraine's independence is considered. It was determined that the creation of a state system of legal protection of intellectual property became one of the key aspects of the strategy of Ukraine's integration into the civilized world and the international community. It is characterized that the legal protection of intellectual property during the independence of Ukraine developed according to European standards under the influence of legal, social, economic and cultural factors.

Based on the conducted research, the main stages of the development of intellectual property protection in Ukraine can be distinguished: the first stage (beginning of independence (1991-1994)); the second stage (adherence to international agreements (1995-1999)); the third stage (legislative reforms (2000-2013)); the fourth stage (integration with the European Union (2014-2012)); the fifth stage (2022- and until now - the development of an innovative environment).

The peculiarities of the formation of the system of legal protection of objects of intellectual property rights in different periods are considered. The national strategy for the development of the sphere of intellectual property in Ukraine was analyzed in the context of ensuring the fulfillment of international obligations at

various stages of development. The activity of bodies providing legal protection of intellectual property in different historical periods is characterized. The place of the Ukrainian National Office of Intellectual Property and Innovation in the system of legal protection of intellectual property rights has been determined. It was noted that the development of the innovative environment in Ukraine focuses on the creation of a favorable innovative environment that promotes the development of new technologies and innovative projects. Protection of intellectual property in this context becomes an important element of support and protection of innovations.

Keywords: intellectual property, legal protection of intellectual property, bodies providing legal protection of intellectual property, Ukrainian National Office of Intellectual Property and Innovation (UKRNOIVI).

Постановка проблеми. Система правової охорони інтелектуальної власності за часів незалежності України розвивалася за європейськими стандартами під впливом правових, соціальних, економічних та культурних факторів. У вузькому розумінні інтелектуальна власність - це продукт людської творчості та рушійна сила науково-технічного прогресу, без якої розвиток людства був би неможливим. Розвиток систем правової охорони інтелектуальної власності розпочався наприкінці 19 століття. При цьому одним з її ключових елементів були національні патентні відомства - державні органи, відповідальні за реалізацію політики у сфері правової охорони інтелектуальної власності [1].

1 квітня 2022 року Верховною Радою України прийняла Закон України «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності у період дії воєнного стану», який набрав чинності 13 квітня 2022 року. В Україні також відбувається реформа державних органів, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності. 8 листопада 2022 було створено Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ).

Органи, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності пройшли кілька стадій розвитку, які розглянемо в даній статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Історичні аспекти розвитку права інтелектуальної власності досліджували Є. Гелеверя [2], С. Гілевич [3], В. Іващенко [4], А. Лозовська [5] та інші. Реформування органів, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності в Україні потребує нових досліджень в даній сфері.

Метою статті – є висвітлення історико-правового розвитку органів, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності в Україні. Основне завдання: дати періодизацію розвитку охорони інтелектуальної власності в Україні.

Об'єктом дослідження: правова охорона інтелектуальної власності.

Предметом дослідження є історико-правовий розвиток державних органів, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності в Україні.

Виклад основного матеріалу.

Правові відносини у сфері інтелектуальної власності регулюються великою кількістю міжнародних нормативно-правових актів, норми яких імплементовані в національні законодавства. Розробкою міжнародних стандартів з питань інтелектуальної власності займається Всесвітня організація інтелектуальної власності, яка була створена у 1967 р. Забезпеченням правової охорони інтелектуальної власності в різних державах займаються національні патентні органи, які реалізують правову політику в цій сфері.

2 грудня 1991 року відбувся переломний момент в історії України, який заклав підвалини для створення державної системи правової охорони інтелектуальної власності - одного з найважливіших атрибутів держави: 32 років тому Президія Верховної Ради України видала Постанову № 1897-ХІІ «Про забезпечення охорони прав на об'єкти промислової власності». Згідно з постановою Кабінету Міністрів України доручалося: розробити та затвердити до 31 грудня 1991 року «Тимчасове положення про охорону об'єктів промислової власності», створити патентне відомство та інші необхідні структури державного управління з питань охорони об'єктів промислової власності. Постанова вийшла наступного дня після проведення всеукраїнського референдуму, результати якого підтвердили Акт проголошення незалежності України [6].

Створення державної системи правової охорони інтелектуальної власності стало одним з ключових аспектів стратегії інтеграції України в цивілізований світ і міжнародне співтовариство. Після розпаду Радянського Союзу перші кроки на шляху до створення такої системи були пов'язані з правами промислової власності.

У 1992 р. було створено Державне патентне відомство, Науково-дослідний центр патентної експертизи та Державне агентство України з авторських і суміжних прав.

Державне патентне відомство України («Держпатент України») при Державному комітеті України з питань науки і технологій виконувало функції централізованого органу державного управління у сфері правової охорони прав на об'єкти промислової власності [7].

Державне патентне відомство України реалізовувало стратегію державної політики у сфері охорони прав на об'єкти промислової власності та створювало систему заходів щодо забезпечення функціонування єдиної патентної системи України.

У березні 1992 року Науково-дослідний центр патентної експертизи (НДЦПЕ, Комітет з питань науково-технічного прогресу (КНТП) при Кабінеті Міністрів України) приймає, реєструє та проводить експертизу заявок на винаходи, корисні моделі та промислові зразки від вітчизняних та іноземних заявників.

Державне агентство України з авторських і суміжних прав утворюється при Кабінеті Міністрів України як державний орган виконавчої влади, підпорядкований Кабінету Міністрів України [8].

ДААСП реалізує політику України у сфері авторського права і гарантує права і законні інтереси авторів наукових, літературних і художніх творів, виконавців, творців звукозаписів і примірників творів, організацій мовлення.

Державне агентство з авторських і суміжних прав України, відповідальне за дві основні сфери інтелектуальної власності (авторське право і суміжні права та права промислової власності), існувало до 1999 року, коли на його базі було створено Державний комітет України з питань науки та інтелектуальної власності. Однак спроби централізувати повноваження виявилися невдалими, що призвело до часткових затримок у процесі реєстрації прав інтелектуальної власності, послаблення контролю за законністю використання об'єктів інтелектуальної власності та погіршення міжнародного іміджу України [8].

Протягом 1995-1999 рр. продовжувалося становлення і розвиток сфери інтелектуальної власності в Україні під впливом соціально-економічного розвитку, співпраці між Україною та ЄС. Україна підписала Бернську конвенцію про охорону літературних і художніх творів [9], Міжнародну конвенцію з охорони нових сортів рослин від 2 грудня 1961 року [10] та Будапештську конвенцію про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для патентної процедури від 28 квітня 1977 року [11].

У 1999 році у складі Міністерства освіти і науки було створено Державний департамент інтелектуальної власності, який підпорядковується Міністерству освіти і науки.

Основними завданнями Відомства є

- участь у межах своєї компетенції у забезпеченні реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності
- прогнозування та визначення перспектив розвитку і пріоритетних напрямів у сфері інтелектуальної власності
- інституційне забезпечення правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності [12].

У такому вигляді Агентство з питань інтелектуальної власності проіснувало найдовше - близько 10 років. Потім, у грудні 2010 року, було створено Державну службу інтелектуальної власності, діяльність якої спочатку координував міністр освіти, але в 2013 році ці повноваження були передані міністру економічного розвитку і торгівлі. У той же час, питаннями ІВ у різний час займалися різні департаменти в рамках Міністерства. Останнім з них є департамент розвитку інновацій та інтелектуальної власності.

Починаючи з 2014 року, розвиток державного правового регулювання у сфері інтелектуальної власності відбувається під впливом євроінтеграційних

процесів, адаптації національного законодавства до норм і права Європейського Союзу та імплементації положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Паралельно зі змінами в управлінні інтелектуальною власністю, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів № 585 від 23 серпня 2016 року «Про деякі питання оптимізації діяльності центрального органу виконавчої влади державної системи правової охорони інтелектуальної власності», було ліквідовано Державну службу інтелектуальної власності, а завдання та функції, пов'язані з реалізацією державної політики у сфері інтелектуальної власності, передано Міністерству економічного розвитку і торгівлі [13]. Водночас Кабінет Міністрів України схвалив «Концепцію реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні». Адміністративна система у сфері правової охорони інтелектуальної власності сприймалася як недосконала, а тому не було досягнуто значного прогресу в адаптації нормативно-правової бази до сучасної економічної та політичної ситуації («патентний тролінг», боротьба з інтернет-піратством, забезпечення потреб ІТ-індустрії, військово-промислового комплексу, агропромислового комплексу тощо). У результаті було запропоновано замінити складну трирівневу структуру в національній системі правової охорони інтелектуальної власності на прозору дворівневу [14, с. 278].

Успішна реалізація вимог Угоди про асоціацію між Україною та ЄС можлива при створенні механізму захисту прав інтелектуальної власності в Україні, це стосується також держав-учасниць СОТ. Основною угодою СОТ є Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС), яка передбачає, що країни-учасниці зобов'язуються забезпечити на своїй території такі процедури, які надають згоду на вживання заходів для запобігання порушенням законодавства про охорону та запобігання правам інтелектуальної власності [15].

Вищий суд з питань інтелектуальної власності був створений Указом Президента України від 29 вересня 2017 року. Започаткування нового Вищого ІР суду поставило перед українським законодавцем, національною практикою та наукою нові питання, які стосуються проблемних аспектів діяльності суду, розмежування юрисдикції, територіальної та інстанційної структури суду, належної професійної підготовки та відбору суддів тощо.

Початок роботи ІР-суду, має сприяти вирішенню питань у сфері захисту прав інтелектуальної власності, забезпечити судовий захист прав власників щодо об'єктів промислової власності, авторських та суміжних прав, а також інвесторів.

16 червня 2020 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності». Закон передбачав створення Національного

органу інтелектуальної власності України (НОІВ) як юридичної особи (державної організації) публічного права, що належить до сфери управління Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства; НОІВ було наділено повноваженнями з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності [16].

28 жовтня 2022 року відбувся наступний етап реформи і, відповідно до вимог Закону України № 703-ІХ, було створено державний орган – «Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій», який почав виконувати функції Національного органу інтелектуальної власності, а «Укрпатент» було ліквідовано. З 8 листопада 2022 року Національний орган інтелектуальної власності було замінено на Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій є неприбутковою організацією і зосереджується виключно на наданні відповідних послуг та забезпеченні дотримання прав інтелектуальної власності. Саме Кабінет Міністрів України делегує ці функції від однієї організації до іншої. Без перебільшення, це є одним із кроків на шляху реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності та виконання інших зобов'язань перед ЄС. Перш за все, ці заходи мають покращити інвестиційний клімат в Україні та забезпечити технологічний розвиток країни. Для того, щоб Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій функціонував ефективно, його діяльність, як і діяльність інших установ та організацій, має ґрунтуватися на принципах прозорості, професіоналізму, відкритості та постійного діалогу з експертним середовищем. На думку експертів, це сприятиме реалізації кроків, здійснених нашою країною як кандидатом на членство в ЄС, та досягненню ефективних результатів [17, с. 332].

Висновки. На основі проведеного дослідження можна виділити основні етапи розвитку охорони інтелектуальної власності в Україні:

1. Початок незалежності (1991-1994 рр.): Після проголошення незалежності України у 1991 році, країна стала створювати власну систему охорони інтелектуальної власності. У цей період були прийняті перші закони про авторське право, патентування винаходів і знаків для товарів і послуг.

2. Приєднання до міжнародних угод (1995-1999 рр.): Україна активно почала приєднуватися до міжнародних конвенцій і угод з охорони інтелектуальної власності, зокрема до Бернської конвенції про авторське право, Паризької конвенції про охорону промислової власності та інших.

3. Реформи законодавства (2000-2013 рр.): у цей період були внесені значні зміни до законодавства України з питань інтелектуальної власності з метою відповідності міжнародним стандартам. Впроваджувалися нові правила та процедури щодо патентування, реєстрації товарних знаків, авторського права та інших аспектів.

4. Інтеграція з Європейським Союзом (2014-2012): Після підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом у 2014 році, Україна зобов'язалася адаптувати своє законодавство з питань інтелектуальної власності до європейських стандартів. Це стимулювало реформи в охороні інтелектуальної власності, впровадження нових процедур та підвищення ефективності правової системи.

5. П'ятий етап (2022- і до тепер). Розвиток інноваційного середовища: Україна зосереджується на створенні сприятливого інноваційного середовища, що сприяє розвитку нових технологій та інноваційних проектів. Охорона інтелектуальної власності в цьому контексті стає важливим елементом підтримки та захисту інновацій.

Запропонована періодизація розвитку охорони інтелектуальної власності в Україні, має сприяти дослідженню основних тенденцій розвитку органів, що здійснюють правову охорону інтелектуальної власності в Україні та вносити пропозиції щодо вдосконалення їх діяльності та функціонування.

Література:

1. Конопка І. Ліквідація Державної служби інтелектуальної власності: навіщо? URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/likvidaciya-derzhavnoyi-sluzhbi-intelektualnoyi-vlasnosti-navishcho.html> (дата звернення: 08.04.2024).
2. Гелеверя Є. М. Еволюційні передумови розвитку та сучасний стан системи інтелектуальної власності в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2018. Вип. 21. С. 142–147. URL <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/29.pdf> (дата звернення: 09.07.2024).
3. Гілевич С. Історичні аспекти формування системи захисту права інтелектуальної власності. *Митна справа*. 2012. № 4. Ч. 2. Кн. 1. С. 318-324.
4. Іващенко В. А. Розвиток законодавства у сфері інтелектуальної власності в Україні (XIX-поч. XXI ст.) [Текст] : монографія / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А., 2017. 507 с.
5. Лозовська А. С. Історія розвитку права інтелектуальної власності в Україні. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 1. С. 365-368.
6. Музей ів: експонати місяця. 30 років тому в Україні розпочато створення державної системи правової охорони інтелектуальної власності. URL: <https://ukrpatent.org/uk/news/main/musei-iv-03122021> (дата звернення: 08.07.2024).
7. Про затвердження Положення про Державне патентне відомство України : Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 21.07.1992 № 411 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/411-92-%D0%BF> (дата звернення: 08.07.2024).
8. Про створення Державного агентства України з авторських і суміжних прав : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.1992 № 154 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/154-92-%D0%BF> (дата звернення: 08.07.2024).
9. Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року) : Закон України від 31.05.1995 № 189/95-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/189/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 09.07.2024)

10. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин : Конвенція; ООН від 02.12.1961 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_856 (дата звернення: 09.07.2024)

11. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. Інструкція до Будапештського договору про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури (від 31 січня 1981 року) : Договір; ООН від 28.04.1977 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_039 (дата звернення: 09.07.2024)

12. Про затвердження Положення про Державний департамент інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України; Положення від 20.06.2000 № 997 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/997-2000-%D0%BF> (дата звернення: 08.07.2024)

13. Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади державної системи правової охорони інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 585. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення 08.07.2024).

14. Капітаненко Н. П. Генезис адміністративно-правового регулювання у сфері реалізації права інтелектуальної власності. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С. 275-279.

15. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : Угода; СОТ від 15.04.1994р. База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/981_018 (дата звернення: 09.07.2024)

16. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності : Закон України від 16.06.2020 № 703-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/703-20> (дата звернення: 09.07.2024).

17. Маньгора В. В., Манукян Б. А. Реформування державних органів у сфері інтелектуальної власності в Україні. *Наукові перспективи*. 2023. № 6 (36). С. 328-337.

References:

1. Konopka I. Likvidatsiia Derzhavnoi sluzhby intelektualnoi vlasnosti: navishcho? [Konopka I. Liquidation of the State Intellectual Property Service: why?] Retrieved from <https://jur-gazeta.com/publications/practice/zahist-intelektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/likvidatsiya-derzhavnoyi-sluzhbi-intelektualnoyi-vlasnosti-navishcho.html> [in Ukrainian].

2. Heleveria Ye. M. (2018) Evoliutsiini peredumovy rozvytku ta suchasnyi stan systemy intelektualnoi vlasnosti v Ukraini. [Evolutionary preconditions of development and the current state of the intellectual property system in Ukraine]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky - Global and national economic problems*. 21, 142–147. Mykolaiv: Mykolaiv National University named after V.O. Sukhomlynskyi. Retrieved from <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/29.pdf> [in Ukrainian].

3. Hilevych S.(2012) Istorychni aspekty formuvannia systemy zakhystu prava intelektualnoi vlasnosti. [Historical aspects of the formation of the intellectual property right protection system]. *Mytna sprava. - Customs business*. (№ 4. Part 2. Book. 1), (pp. 318-324). [in Ukrainian].

4. Ivashchenko V. A. (2017) Rozvytok zakonodavstva u sferi intelektualnoi vlasnosti v Ukraini (XIX-poch. XXI st.) [Development of legislation in the field of intellectual property in Ukraine (XIX-early XXI centuries)] [in Ukrainian].

5. Lozovska A. S. (2021) Istoriia rozvytku prava intelektualnoi vlasnosti v Ukraini.[The history of the development of intellectual property rights in Ukraine.]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava. - Journal of the Kyiv University of Law*. 1, 365-36 [in Ukrainian].

6. Muzei iv: eksponaty misiatsia. 30 rokiv tomu v Ukraini rozpochato stvorennia derzhavnoi systemy pravovoi okhorony intelektualnoi vlasnosti. [The museum: exhibits of the month. 30 years ago, the creation of a state system of legal protection of intellectual property began in Ukraine] Retrieved from <https://ukrpatent.org/uk/news/main/muzei-iv-03122021> [in Ukrainian].

7. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavne patentne vidomstvo Ukrainy : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy; Polozhennia vid 21.07.1992 № 411 [On approval of the Regulation on the State Patent Office of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine; Regulation of 07/21/1992 № 411]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/411-92-%D0%BF>. [in Ukrainian].

8. Pro stvorennia Derzhavnoho ahentstva Ukrainy z avtorskykh i sumizhnykh prav : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25.03.1992 № 154 [On the establishment of the State Agency of Ukraine for copyright and related rights: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 03.25.1992. № 154]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/154-92-%D0%BF> (data zvernennia: 08.07.2024) [in Ukrainian].

9. Pro pryiednannia Ukrainy do Bernskoi konventsii pro okhoronu literaturnykh i khudozhnykh tvoriv (Paryzkohe akta vid 24 lypnia 1971 roku, zminenoho 2 zhovtnia 1979 roku) : Zakon Ukrainy vid 31.05.1995 № 189/95-VR [On the accession of Ukraine to the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works (Paris Act of July 24, 1971, amended on October 2, 1979): Law of Ukraine dated May 31, 1995. № 189/95-VR] (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/189/95-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].

10. Mizhnarodna konventsiiia z okhorony novykh sortiv roslin : Konventsiiia; OON vid 02.12.1961 [International Convention for the Protection of New Varieties of Plants: Convention; UN from 02.12.1961]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/go/995_856.

11. Budapeshtskyi dohovir pro mizhnarodne vyznannia deponuvannia mikroorhanizmiv z metoiu patentnoi protsedury. Instruksiiia do Budapeshtskoho dohovoru pro mizhnarodne vyznannia deponuvannia mikroorhanizmiv z metoiu patentnoi protsedury (vid 31 sichnia 1981 roku) : Dohovir; OON vid 28.04.1977 [Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Microorganisms for the Purpose of the Patent Procedure. Instructions for the Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Microorganisms for the Purpose of Patent Procedure (January 31, 1981): Treaty; UN from April 28, 1977]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/go/995_039.

12. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnyi departament intelektualnoi vlasnosti : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy; Polozhennia vid 20.06.2000 № 997 [On the approval of the Regulation on the State Department of Intellectual Property: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine; Regulation of 06/20/2000 №. 997]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/997-2000-%D0%BF> [in Ukrainian].

13. Deiaki pytannia optymizatsii diialnosti tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady derzhavnoi systemy pravovoi okhorony intelektualnoi vlasnosti : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 serpnia 2016 r. № 585. [Some issues of optimizing the activities of central executive bodies of the state system of legal protection of intellectual property: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated August 23, 2016 № 585.] (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2016-%D0%BF#Text> . [in Ukrainian].

14. Kapitanenko N. P. (2020) Henezys administratyvno-pravovoho rehuliuвання u sferi realizatsii prava intelektualnoi vlasnosti [The genesis of administrative and legal regulation in the sphere of intellectual property rights implementation]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal - Legal scientific electronic journal*. 8, 275-279.

15. Uhoda pro torhovelni aspekty prav intelektualnoi vlasnosti : Uhoda; SOT vid 15.04.1994r. Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» [. Agreement on trade aspects of intellectual property rights: Agreement; WTO from 04.15.1994 Database "Legislation of Ukraine".]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/go/981_018 [in Ukrainian].

16. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo stvorennia natsionalnoho orhanu intelektualnoi vlasnosti : Zakon Ukrainy vid 16.06.2020 № 703-IX // Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» [On amendments to some laws of Ukraine regarding the creation of a national intellectual property body: Law of Ukraine dated 16.06.2020 №. 703-IX]. (n.d.) zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/go/703-20>. [in Ukrainian].

17. Manhora V. V., Manukian B. A. (2023) Reformuvannia derzhavnykh orhaniv u sferi intelektualnoi vlasnosti v Ukraini. [Reforming state bodies in the sphere of intellectual property in Ukraine]. *Naukovi perspektyvy -- Scientific perspectives*, 6 (36), 328-337. [in Ukrainian].